

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

28. august 2023

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 250 (Alm. del) af 30. juni 2023 stillet efter ønske fra Pelle Dragsted (EL)

Spørgsmål

Vil ministeren kommentere studiet "What Works for the Unemployed? Evidence From Quasi-Random Caseworker Assignments" af Anders Humlum, Jakob R. Munch og Mette Rasmussen, marts 2023 (https://bfi.uchicago.edu/wpcontent/uploads/2023/03/BFI_WP_2023-43.pdf)? Ministeren bedes herunder kommentere på følgende:

- 1) At den betydelige forskel i estimatet for beskæftigelseeffekten af uddannelsesaktivering mellem IV-estimation, der finder store positive effekter, og OLS-regressioner, der viser store negative effekter, understreger vigtigheden af at tage højde for uobserverbare underliggende karakteristika blandt deltagerne, når man skal vurdere beskæftigelseskonsekvenserne af at modtage uddannelse, jf. bl.a. svar på FIU alm. del – spørgsmål nr. 291 (folketingsåret 2021-22),
- 2) At IV-estimation ligger højere i "evidenshierarkiet", som bl.a. omtalt i Andersen et al. (2021), og den anvendte metode i Humlum et al. (2023) derfor i udgangspunktet er bedre egnet til at tage højde for betydningen af uobserverbare underliggende karakteristika hos modtageren af uddannelse end de studier på danske data, som Finansministeriet henviser til i svar på FIU alm. del – spørgsmål 291 (folketingsåret 2021-22).

Svar

Finansministeriet har gennemgået arbejdsrapporten af Anders Humlum, Jakob R. Munch og Mette Rasmussen. Der er tale om en meget gennemarbejdet analyse med en overbevisende estimationsstrategi. Finansministeriet vurderer derfor, at analysen er et vigtigt bidrag til den samlede litteratur om virksomme indsatser i den aktive arbejdsmarkedspolitik.

Som der også henvises til i spørgsmålet, viser analysen meget tydeligt, at den anvendte estimationsstrategi kan have stor betydning for analysernes resultater og dermed troværdigheden af resultaterne, samt i hvor høj grad de kan generaliseres til andre situationer.

Konkret underbygger analysens resultater, at der i udgangspunktet er forskel på de ledige som visiteres til uddannelses tilbud og dem som ikke gør. De stærke ledige, som fx allerede besidder relevante kompetencer, kommer hurtigt tilbage i job og visiteres i mindre grad til uddannelses tilbud end de ledige, som måske har begrænsede eller forældende uddannelseskompetencer og derfor måske skal bruge længere tid på at finde et job.

Det ses i resultaterne på den måde, at de simple OLS-regressioner i første omgang indikerer, at visitation til uddannelses tilbud faktisk er forbundet med langsommere tilbagevenden til arbejdsmarkedet. Og dernæst ved, at når der tages højde for uobserverbare gennemsnitlige forskelle mellem dem, der visiteres til uddannelses tilbud og dem der ikke gør, i en såkaldt IV-regression, ser man, at fortegnet på sammenhængen ændres. Analysen peger på, at visitation til efteruddannelse alt andet lige styrker sandsynligheden for at komme tilbage i beskæftigelse efter to år.

Finansministeriet er helt enige med Andersen m.fl. (2021), når de skriver, at IV-estimation ligger højere i "evidenshierarkiet" end fx OLS-estimationer. Denne pointe illustrerer Humlum m.fl. (2023) meget godt.

Det er dog svært at sammenligne studierne, der henvises til i besvarelsen af Finansudvalgets spørgsmål nr. 291 (alm. del) af 28. april 2022, med Humlum m.fl. (2023), da de søger at svare på forskellige spørgsmål. Hvor Humlum m.fl. (2023) søger at undersøge effekten – for ledige – af at indgå i et kortere opkvalificeringskursus, så søger de andre studier at kvantificere effekten af at gennemføre en ordinær uddannelse af højere niveau.

Der er således både forskel på målgruppe og uddannelsens varighed, men også effektmålet. I Humlum måles effekten på sandsynligheden for at opnå beskæftigelse (samt timetal og indkomst) efter personen er blevet ledig, mens analyserne, der henvises til i besvarelsen af Finansudvalgets spørgsmål nr. 291 (alm. del) af 28. april 2022, undersøger den generelle tilknytning til arbejdsmarkedet for personer med de pågældende uddannelser.

Forskellene betyder også, at betydningen af uobserverbare karakteristika er forskellig i de to situationer. For ledige vil der være en tendens til, at uddannelseseffekten undervurderes i en simpel OLS-regression, fordi det i gennemsnit er dem med lavest sandsynlighed for at kunne finde et job på egen hånd, der visiteres til denne indsats.

Omvendt, når man kigger på det ordinære uddannelsessystem, er det i gennemsnit de stærkeste, som tager de længere uddannelser, og derfor vil en simpel OLS-regression umiddelbart overvurdere effekten af uddannelse. Det er det Andersen m.fl. (2021) omtaler som ability-bias og det der, som beskrevet i besvarelsen af Finansudvalgets spørgsmål nr. 291 (alm. del) af 28. april 2022, leder til at Finansministeriet vurderer, at et middelret skøn for uddannelses gennemslaget bør ligge i den lave ende af det spænd af resultater, som findes i de omtalte studier.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister